

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot synskada

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

**The Professional Competences of The Special Education Teacher,
Specialization in Visual Impairment**

Kurskod: UQ2SYN
Gäller från: HT 2014
Fastställd: 2014-03-05
Institution Specialpedagogiska institutionen

Huvudområde: Specialpedagogik
Fördjupning: A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Kursplanen är fastställd av institutionsstyrelsen 2014-03-05.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Godkänd på minst sammanlagt 15 hp i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap inom speciallärarprogrammet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Perspektiv på funktionsnedsättningen synnedsättning	7.5
MOM2	Att undervisa elev med synnedsättning	15
MOM3	Bedömning av och för kunskapsutveckling	7.5

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att i olika lärmiljöer stödja lärande hos elever med synnedsättning. Detta syfte motiveras av att speciallärarna i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja kunskapsutveckling för elever med synnedsättning, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser. I kursen integreras vetenskapsteori och metod och verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) i form av datainsamlingar och fältstudier.

Delkurs 1: Perspektiv på funktionsnedsättningen synnedsättning

- Från synskada till synnedsättning, om funktionsnedsättningen synnedsättning,
- undervisning av elever med synnedsättning ur ett historiskt perspektiv,
- syn och synfunktion, orsaker till synnedsättning förr och nu,
- utvecklingsaspekter på synnedsättning,
- flerfunktionsnedsättning och dess konsekvenser för lärande och delaktighet,
- lagstiftning, rättigheter och etiska frågor i relation till elever med synnedsättning.

Delkurs 2: Att undervisa elev med synnedsättning

- IKT och olika kommunikationsredskaps betydelse för lärande och delaktighet för elever med

synnedsättning,

- lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning i relation till undervisning av elever med

synnedsättning,

- punktskrift, orientering och mobility,

- undervisning i att läsa, skriva och räkna för elev med svår synnedsättning eller blindhet,

- bilden som kunskapsförmedlare i undervisningen för eleven med svår synnedsättning eller blindhet,

- olika arbetsmetoder och didaktiska lösningar för undervisning, lärande och delaktighet i relation till barn och elever med synnedsättning och synnedsättning i kombination med annan funktionsnedsättning,

- individanpassade arbetssätt och utvärdering av insatser,

- teorier om samtal och rådgivning samt samtalets funktion som redskap för lärande.

Delkurs 3: Bedömning av och för kunskapsutveckling

- Olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,

- formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ- och gruppnivå,

- bedömning och betygssättning.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

Delkurs 1: Perspektiv på funktionsnedsättningen synnedsättning

- Redogöra för hur samhälleliga, kulturella och pedagogiska traditioner präglar och har präglat undervisningen av barn med synnedsättning, nationellt och internationellt,

- visa god insikt om de vanligast förekommande orsakerna till synnedsättning och deras inverkan på synfunktion,

- visa god insikt om okulära och cerebrala tillstånd och dess konsekvenser för utveckling och lärande,

- visa insikter i flerk Funktionsnedsättningar som kan förekomma hos barn och elever med synnedsättning och deras betydelse för det didaktiska arbetet och för elevens lärande,

- visa god kunskap om samhälleliga rättigheter för barn och elever med synnedsättning.

Delkurs 2: Att undervisa elev med synnedsättning

- Kunna redogöra för synnedsättningens begränsande inverkan på delaktighet i de olika skolämnena samt socialt,

- visa fördjupade kunskaper om synnedsättningens påverkan på språk- och begreppsutveckling,

- visa god kunskap om IKT generellt och utifrån fördjupad kunskap granska möjligheter och begränsningar hos IKT-verktyg vid undervisning av elever med grav, måttlig och lindrig synnedsättning samt kunna tillämpa verktygen,

- analysera innebörder av lärandeteorier och relatera dessa till didaktiska konsekvenser för undervisning av elever med synnedsättning,

- visa färdighet i punktskrift, orientering och mobility,

- visa god kunskap om forskningsläget rörande undervisning i punktskrift och matematik för elever med svår synnedsättning/blindhet,

- utifrån aktuell forskning värdera, tillämpa och utvärdera arbetsmetoder och didaktiska lösningar för undervisning, lärande och delaktighet för barn och elever med synnedsättning och synnedsättning och i kombination med annan funktionsnedsättning.

Delkurs 3: Bedömning av och för kunskapsutveckling

- Genomföra och kritiskt utvärdera pedagogiska utredningar, med beaktande av samverkan med andra yrkesgrupper, lärmiljöer och kunskapsinnehåll relaterat till styrdokument samt olika lärandeförutsättningar, hos barn och elever med synnedsättning,

- utifrån genomförda bedömningar, och i enlighet med skolans lärandemål planera, utforma och kommunicera individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram samt upplägg av anpassad undervisning för barn och elev med synnedsättning,

- konstruera, använda och värdera relevansen av redskap för bedömning av och för kunskapsutveckling hos barn och elever med synnedsättning, samt

- visa goda insikt i frågor som rör bedömning, pedagogisk utredning och betygssättning ur likvärdighets- och etiska perspektiv.

Efter avslutad kurs förväntas även studenten kunna:

- Beskriva, pröva och kritiskt granska teorier som behandlar rådgivning, konsultation och handledning, samt

- ge uttryck för etiskt förhållningssätt och självreflektion i relation till professionella samtal och samarbete med elever, föräldrar, lärare och andra yrkesgrupper.

Undervisning

Undervisningen organiseras genom campusförlagda föreläsningar och litteraturseminarier, skriftliga gruppvisa och individuella arbeten, workshops, laborativa övningar, gruppdiskussioner via lärplattform (IKT), verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) i form av datainsamlingar och fältstudier samt handledning rörande fallstudier.

Deltagande i studentarbetslag samt närvaro vid studiebesök är obligatoriska inslag i kursen. Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning.

Under kursens gång ges studerande möjlighet att påverka kursens arbetssätt. En utvärdering sker i slutet av kursen.

Kunskapskontroll och examination

Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examinationsuppgift.

Delkurs 2 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examination. Egen färdighet examineras genom individuell uppgift.

Delkurs 3 examineras dels genom en individuell skriftlig uppgift och dels genom en fältstudierapport utförd som gruppuppgift. Det senare arbetet redovisas även muntligt.

Betygsättning på delkurser och kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på alla delkurser samt fullgjord och godkänd VFF i form av fältstudier.

För att få betyg på delkurs krävs lägst betyget E samt för gruppexaminationer betyget G. För gruppexaminationer ges endast betyget G (godkänt) eller U (underkänt). Betygen skall vara målrelaterade, vilket innebär att betygen skall återspegla hur väl studenten uppnått de förväntade studieresultaten, som preciseras i varje kursplan respektive kursanvisning.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examinator, har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

Om kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att under en tvåårsperiod, vid ordinarie examinationstillfälle, examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges inom ramen för speciallärarprogrammet, 90 hp, huvudområdet är specialpedagogik. Kursen ingår i en professionsutbildning som leder till speciallärarexamen specialisering mot synskada.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Kurslitteratur

Enligt särskild litteraturlista.